

การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของ นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน

ประทีป สุวรรณโร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Received : July 23, 2024

Revised : October 9, 2025

Accepted : January 13, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน 2) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ในพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา หลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน มีแบบแผนการวิจัยแบบ The One Group Pretest - Posttest Design จำนวน 25 คน จากวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน จำนวนทั้งหมด 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 15 ชั่วโมง แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา 277 - 108 Composition of Art (องค์ประกอบศิลป์) ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ และใช้แบบสอบถามความพึงพอใจหลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้หลังคาบเรียนหลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน

ผู้รับผิดชอบบทความ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป สุวรรณโร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อีเมล prateep.s@psu.ac.th

สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีระดับคะแนนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
ระดับคุณภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 55.20$, S.D. = 2.41) และความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรม
เป็น ภาพรวมมีระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.43)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการเรียนรู้ / กิจกรรมเป็นฐาน / ศิลปศึกษา

Development of Learning Behavior for First Year Student in Art Education Program by Using Activity - Based Learning

---

Prateep Suwanro

Faculty of Education, Prince of Songkla University

Abstract

This study aims to 1) develop the learning behavior using activity-based learning pre, during, and post class of first-year students in the Art Education program, 2) investigate the learning behavior affecting their self-behaviors, relationship with others and the attitude towards the curriculum after applying activity-based learning, and 3) measure the students' satisfaction after applying activity-based learning. The one group pretest-posttest design was applied to this study. By using random sampling, 25 students were chosen as samplers. The "Five three-hour" plans of activity-based learning, totaling 15 hours, were applied in this study. The researcher assessed the learning behavior before and after class within the 277-108 code Composition of Art subject. The process begins with the filling of learning behavior measurement form followed by the evaluation of the students' satisfaction after using the activity-based learning. The results found that the

Corresponding Author : Assistant Professor Prateep Suwanro, Faculty of Education, Prince of Songkla University, Email : prateep.s@psu.ac.th

learning behavior score of the after-class session using activity-based learning was .05 significantly higher than before the class, and the self-behavior quality was at the highest level ($\bar{X} = 55.20$, S.D. = 2.41). In addition, by using the activity-based learning, the satisfaction after class was observed to be of high quality ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.43).

Keywords : Learning behavior / Activity based learning / Art education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 21 โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความรู้ใหม่ได้เกิดขึ้น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีได้จากหลายช่องทาง ผู้คนสามารถหาความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ผลจากการเปลี่ยนแปลงนี้ยังกระทบต่อระบบการศึกษา ทำให้การจัดการเรียนรู้ที่มาจากผู้สอนเพียงทางเดียวไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อีกต่อไป ผู้สอนควรลดการสอนแบบ “บอกเล่า” และเลือกใช้กลยุทธ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน (Festus, 2013) ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน หรือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน หรือเรียกการจัดการเรียนรู้เช่นนี้ว่า “การเรียนรู้แบบ Active Learning” ผ่านการศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ รู้จักการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิจารณ์ ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางอาชีพและการใช้ชีวิต สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เพื่อปรับตัวเข้าสู่ยุคปัจจุบันที่เน้นเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญในการดำรงชีวิต (ฐิตินันท์ ดาวศรี และคณะ, 2021) การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์ในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียนรู้ ซึ่งการที่ผู้เรียนจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ได้นั้น ผู้เรียนต้องมีความสบายใจมีความสุข ได้รับการยอมรับ ผู้สอนต้องมีความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรักในการเรียนรู้และนำสิ่งที่

เรียนรู้ไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้ ถือเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการจัดการศึกษา (พิมพ์พัญทองกิจ, 2563) สอดคล้องกับ สราวุธ ชัยยง (2565) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดในการจัดการศึกษาระดับห้องเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายในชั้นเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยผู้สอนถือเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างความเสมอภาคด้วยการเอาใจใส่ มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความสามารถทางปัญญาของผู้เรียน การปรับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมกลุ่มเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถหรือการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความหมาย ได้รับการสนใจเอาใจใส่ เห็นความสำคัญกับผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน นอกจากต้องมีความรู้เชิงเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดีแล้ว ต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน พร้อมทั้งต้องมีทักษะการสอนที่เยี่ยมอีกด้วย (เรณูมาศ มาอุ่น, 2559) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ควรตัดทอนองค์ประกอบที่ไม่จำเป็นออกเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้เรียนต้องแบกรับภาระงานมากเกินไป โดยให้คำนึงถึงกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอนและมีศักยภาพในการเรียนรู้ (Skulmowski, 2024) ดังนั้นการคัดเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนจึงเป็นโจทย์ที่สำคัญของผู้สอน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเหตุการณ์ต่าง ๆ สิ่งที่ต้องคำนึงคือ ความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนรู้ ความหลากหลายของรูปแบบการเรียนและผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับทักษะการเรียนรู้ในยุคนี้ (ธานินทร์ อินทวิเศษ และคณะ, 2564)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาในการผลิตบัณฑิตออกไปเป็นครูที่มีคุณภาพ มีวิสัยทัศน์ไว้ว่าเป็นคณะชั้นนำในการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพอย่างสร้างสรรค์สู่การเป็นผู้นำที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติและภูมิภาคอาเซียน และได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการปรับรูปแบบการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญทางวิชาชีพ โดยส่งเสริมให้บุคลากรจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning และเชิงบูรณาการ (คณะศึกษาศาสตร์, 2567) หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษาเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่ดำเนินการสอนภายใต้นโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ การที่จะพัฒนาหรือสร้างบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์ได้ นั้น การเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ ประกอบกับการที่ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาในระหว่างคาบเรียนอันเนื่องมาจากที่ผู้เรียนต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการเรียนจากระดับมัธยมศึกษามาเป็นระดับอุดมศึกษาจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ เช่น ความพร้อมของผู้เรียน การปรับตัวจากการเรียนในรูปแบบเดิมในระดับมัธยมศึกษา มาเป็นรูปแบบต้องช่วยเหลือตนเองมากขึ้นในการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งพฤติกรรม การเข้าห้องเรียนสาย ไม่สนใจกิจกรรม การสอน การจดจ่อกับโทรศัพท์ ล้วนแล้วมีผลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น ดังที่ ราตรี เลิศหว่าทอง (2565) พบว่า ในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนส่วนมากยังขาดทักษะการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาการเรียนได้ด้วยตนเอง เช่น การค้นหาคำตอบ การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาและการตัดสินใจจนสรุปเป็นประเด็นได้ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนขาดพฤติกรรม การเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบในงานที่ตน

ได้รับมอบหมายในรายวิชา ทำให้มีผลต่อการทำงาน เป็นรายบุคคลและกลุ่ม ซึ่งกระทบไปถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของคณะฯ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ ดึงดูดความสนใจ โดยผู้วิจัยจะนำรูปแบบการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน (Activity – based learning) เป็นการจัดการเรียนรู้่อีกวิธีหนึ่ง ที่ผู้วิจัยมุ่งนำมาศึกษาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมแก่นักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษา จึงได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน เนื่องจากหากพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษามีพัฒนาการที่ดีขึ้น จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียน การวางแผน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย และคำถามการวิจัย

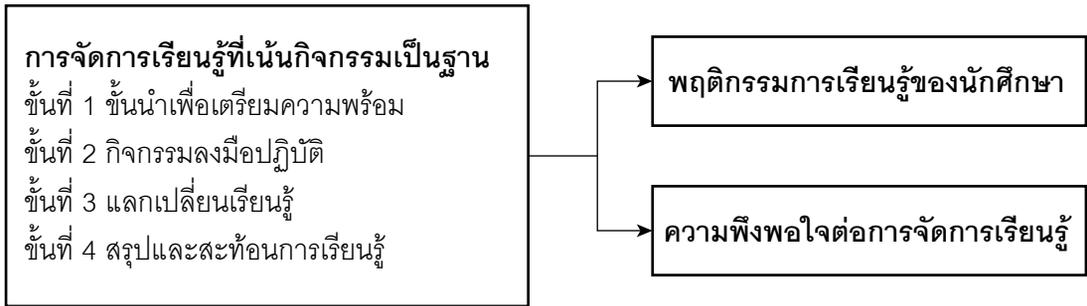
1. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ในพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา หลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 25 คน โดยใช้เครื่องมือวิจัย 2 ประเภท ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายสัปดาห์ จำนวนทั้งหมด 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 15 ชั่วโมง 2) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา และ แบบสอบถามความพึงพอใจหลังจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเลขคณิตด้วยการทดสอบค่าที

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วงจรการเรียนรู้มี 4 ขั้น คือ ขั้นประสบการณ์จริง ขั้นสะท้อนคิด ขั้นสร้างแนวคิดนามธรรม ขั้นทดลองใช้ และได้พัฒนาเป็นการออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียน ABL (Activity - Based Learning) อย่างแพร่หลาย โดยในทางปฏิบัติ ABL จะถูกออกแบบเป็นรูป โดยเริ่มจากโจทย์หรือสถานการณ์จริง แล้วลงมือทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม สะท้อนคิดและสรุปเมื่อได้แล้วจึงนำไปใช้และทดสอบซ้ำ โดยเน้นความสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนและการประเมินผลทั้งเชิงกระบวนการและผลลัพธ์ (Kolb ,1984) การวิจัยนี้จึงกำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบทดลอง (Experimental research) โดยมีแบบแผนการวิจัยแบบ The One Group Pretest – Posttest Design ดังนี้

โดยที่ E หมายถึง กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1

O₁ หมายถึง การวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ก่อนเริ่มคาบเรียน ระหว่างคาบเรียน และหลังคาบเรียน ของการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน (Activity - base Learning)

O₂ หมายถึง การวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ก่อนเริ่มคาบเรียน ระหว่างคาบเรียน และหลังคาบเรียน ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน (Activity - base Learning)

ก่อนดำเนินการศึกษา ผู้วิจัยได้ขอรับรองจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประจำวิทยาเขตปัตตานี และมีการดำเนินการตามกระบวนการอย่างเคร่งครัด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

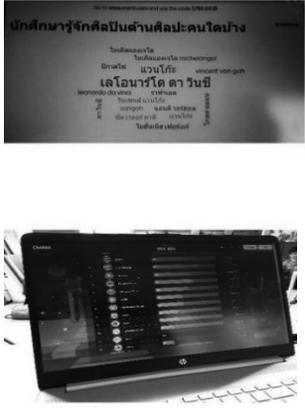
กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาศาสาวิชาศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 25 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักศึกษากลุ่มดังกล่าวอยู่ในช่วงการปรับตัวด้านการเรียน ระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษามีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้บ่อยครั้ง การเข้าห้องเรียนสาย การไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา การไม่ทบทวนบทเรียน การขาดเป้าหมายและแรงจูงใจในการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้รายสัปดาห์ โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน รายวิชา 277 – 108 Composition of Art (องค์ประกอบศิลป์) จำนวนทั้งหมด 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 15 ชั่วโมง โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเพื่อเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 กิจกรรมลงมือปฏิบัติ ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 4 สรุปและสะท้อนการเรียนรู้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน

ขั้นการจัดการเรียนรู้	ตัวอย่างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	ภาพตัวอย่างขณะทำกิจกรรม
<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำเพื่อเตรียมความพร้อม เป็นขั้นที่เตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนเข้าสู่บทเรียนหรือกิจกรรมเตรียมความพร้อม โดยการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจ เตรียมความพร้อมด้านความรู้หรือด้านจิตใจ ก่อนเริ่มกิจกรรม</p>	<p>เตรียมความพร้อมด้วยการกระตุ้นแรงจูงใจผ่านการสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในกิจกรรม “สะสมแต้ม” เตรียมความพร้อมด้านองค์ความรู้ โดยทบทวนความรู้ผ่านกิจกรรม “ศิลปินที่ฉันรู้จัก” ในเว็บไซต์ Mentimeter และนำคำตอบมาเชื่อมโยงว่าศิลปินมีผลงานใดที่โดดเด่น วิเคราะห์ทัศนธาตุในผลงานกิจกรรม “ถามได้...ตอบได้” ในเว็บไซต์ Quizzes</p>	

ตารางที่ 1 กระบวนการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน (ต่อ)

ขั้นการจัดการเรียนรู้	ตัวอย่างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	ภาพถ่ายอย่างขณะทำกิจกรรม
<p>ขั้นที่ 2 กิจกรรมลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติผ่านเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรม ทั้งนี้กิจกรรมมีทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้หรือการปฏิบัติ สาริต</p>	<p>ผู้เรียนทำกิจกรรมด้านองค์ความรู้ทางศิลปะที่เกี่ยวข้องกับทักษะปฏิบัติทางศิลปะ เช่น กิจกรรม “ฉันทคิด” และกิจกรรม “เพื่อนคู่คิด” โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด (Think Pair Share) การสร้างสรรค์ชิ้นงานกลุ่ม “สร้างสรรค์ผลงานด้วยทัศนธาตุ” จัดการเรียนรู้ร่วมกับการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Learning) เพื่อฝึกทักษะปฏิบัติการทางศิลปะ</p>	
<p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นที่ต่อเนื่องจากขั้นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น โดยใช้องค์ความรู้หรือการฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาชิ้นงานหรือภาระงานต่อไป</p>	<p>ผู้เรียนนำเสนอผลงาน “สร้างสรรค์ผลงานด้วยทัศนธาตุ” ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการชมผลงานกลุ่มอื่นจากกิจกรรม “ชมนิทรรศการ... สำคัญใจ” จากนั้นแสดงความคิดเห็นผลงานโดยให้แต่ละคนเขียนคำชื่นชมและคำแนะนำ เพื่อพัฒนาผลงาน และนำข้อเสนอแนะจากเพื่อนและผู้สอนมาปรับปรุงผลงานของกลุ่มตนด้วยการระดมสมอง (Brain Storming)</p>	

ตารางที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน (ต่อ)

ขั้นการจัดการเรียนรู้	ตัวอย่างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	ภาพตัวอย่างขณะทำกิจกรรม
<p>ขั้นที่ 4 สรุปและสะท้อนการเรียนรู้ เป็นขั้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ ทักษะที่ได้รับ หรือความเห็นอื่นจากผู้เรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้น และสามารถอภิปรายผลลัพธ์ที่ได้</p>	<p>ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการทำงานด้วยการบอกเล่าหน้าชั้นเรียน ในกิจกรรม “บอกเก่า...เล่าสืบ” หรือการสรุปและสะท้อนการเรียนรู้จากการสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการเขียนลงในใบงาน</p>	

ผู้วิจัยได้ศึกษาและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เมื่อคำนวณคะแนนเฉลี่ยมาเทียบเกณฑ์ซึ่งวงคะแนนเพื่อตัดสินระดับคุณภาพ (Best, 1997) แผนการจัดการเรียนรู้คุณภาพในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.058)

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

2.1 แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา 277 – 108 COMPOSITION (องค์ประกอบศิลป์) ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ สุกุณี (2559) จากนั้นนำมาออกแบบข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ ในรูปแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1932) โดยมีทั้งข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้

ความถี่ของการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ทำเป็นประจำ	4	1
ทำค่อนข้างบ่อย	3	2
ทำนาน ๆ ครั้ง	2	3
ไม่เคยทำ	1	4

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ แบ่งเป็นข้อความทางบวกและข้อความทางลบ โดยระดับคะแนนข้อความทางบวก ได้แก่ ทำเป็นประจำ 4 คะแนน ทำค่อนข้างบ่อย 3 คะแนน ทำนาน ๆ ครั้ง 2 คะแนน ไม่เคยทำ 1 คะแนน และคะแนนข้อความทางลบ ได้แก่ ทำเป็นประจำ 1 คะแนน ทำค่อนข้างบ่อย 2 คะแนน ทำนาน ๆ ครั้ง 3 คะแนน ไม่เคยทำ 4 คะแนน

นำแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของเนื้อหาการใช้สำนวนภาษา ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรง เท่ากับ 0.87

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจหลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานในรายวิชา 277 – 108 Composition of Art (องค์ประกอบศิลป์)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นตอนการทดลอง (2) ขั้นการทดลอง (3) ขั้นหลังการทดลอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ขั้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ รายสัปดาห์ แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการ

จัดการเรียนรู้ โดยนำแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง แล้วนำมาหาค่าครอนบาคแอลฟา เท่ากับ 0.786 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ หลังจากนั้นนำแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ให้กลุ่มทดลองคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 25 คน ทำก่อนจัดการเรียนรู้

(2) ขั้นการทดลอง นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญไปใช้จัดการเรียนรู้รายสัปดาห์ จำนวน 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 15 ชั่วโมง

(3) ขั้นหลังการทดลอง ให้ทำแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้และแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเลขคณิตด้วยการทดสอบค่าที และแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ประกอบด้วยผลการวิจัยทั้ง 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ก่อนเริ่มคาบเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ก่อนทดลอง	72	50.28	5.53	24	2.60*
หลังทดลอง	72	53.68	6.26	24	

*p<.05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ก่อนเริ่มคาบเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน พบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ก่อนเริ่มคาบเรียนหลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สามารถกล่าวได้ว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ก่อนเริ่ม

คาบเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.28 ($\bar{X} = 50.28$, S.D. = 5.53) เมื่อผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ปรากฏว่า ผู้เรียนมีคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ก่อนเริ่มคาบเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.68 ($\bar{X} = 53.68$, S.D. = 6.26)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างคาบเรียน (คะแนนรวม 72 คะแนน)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ก่อนทดลอง	72	51.08	6.04	24	2.72*
หลังทดลอง	72	54.72	6.14	24	

*p<.05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างคาบเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน พบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างคาบเรียนหลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สามารถกล่าวได้ว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่าง

คาบเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.08 ($\bar{X} = 51.08$, S.D. = 6.04) เมื่อผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนมีคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างคาบเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.72 ($\bar{X} = 54.72$, S.D. = 6.14)

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้หลังคาบเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ก่อนทดลอง	72	52.68	6.08	24	3.29*
หลังทดลอง	72	55.60	4.94	24	

*p<.05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้หลังคาบเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน พบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้หลังคาบเรียนหลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สามารถกล่าวได้ว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้หลังคาบเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 52.68 ($\bar{X} = 52.68$, S.D. = 6.08) เมื่อผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานปรากฏว่า ผู้เรียนมีคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้หลังคาบเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.60 ($\bar{X} = 55.60$, S.D. = 4.94)

จากผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ

หลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน พบว่า ทุกช่วงการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ดังนั้น จากผลการศึกษาค้นคว้าจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน สามารถพัฒนาพฤติกรรมเรียนรู้ของนักศึกษา ศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนได้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ในพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา หลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน แสดงในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง

ช่วงการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ก่อนเริ่มคาบเรียน	24	17.08	2.14	มาก
ระหว่างคาบเรียน	24	19.04	2.78	มากที่สุด
หลังคาบเรียน	24	19.08	2.38	มากที่สุด
รวม	72	55.20	2.41	มากที่สุด

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง หลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ปรากฏว่า มีคะแนนในระดับคุณภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 55.20$, S.D. = 2.41) สามารถกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเองช่วงหลังคาบเรียนมี

ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 19.08$, S.D. = 2.38) รองลงมาคือ ช่วงระหว่างคาบเรียน ($\bar{X} = 19.04$, S.D. = 2.78) และช่วงก่อนเริ่มคาบเรียน ($\bar{X} = 17.08$, S.D. = 2.14)

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น

ช่วงการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ก่อนเริ่มคาบเรียน	24	18.52	2.06	มาก
ระหว่างคาบเรียน	24	17.40	2.35	มาก
หลังคาบเรียน	24	18.60	1.73	มาก
รวม	72	54.52	2.46	มาก

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น หลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ผลปรากฏว่า มีคะแนนในระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 54.52$, S.D. = 2.46) สามารถกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเองช่วงหลังคาบเรียนมีค่าเฉลี่ย

มากที่สุด ($\bar{X} = 18.60$, S.D. = 1.73) รองลงมาคือ ช่วงก่อนเริ่มคาบเรียน ($\bar{X} = 18.52$, S.D. = 2.06) และช่วงระหว่างคาบเรียน ($\bar{X} = 17.40$, S.D. = 2.35)

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา

ช่วงการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ก่อนเริ่มคาบเรียน	24	18.08	2.81	มาก
ระหว่างคาบเรียน	24	18.28	2.07	มาก
หลังคาบเรียน	24	17.92	2.22	มาก
รวม	72	54.28	2.15	มาก

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา หลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ปรากฏว่า มีคะแนนในระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 54.28$, S.D. = 2.15) สามารถกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา

ช่วงระหว่างคาบเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 18.28$, S.D. = 2.07) รองลงมาคือ ช่วงก่อนเริ่มคาบเรียน ($\bar{X} = 18.08$, S.D. = 2.81) และช่วงหลังคาบเรียน ($\bar{X} = 17.92$, S.D. = 2.22)

ตารางที่ 9 ภาพรวม ผลการศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา

พฤติกรรม	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
พฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง	72	55.20	2.41	มากที่สุด
พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น	72	54.52	2.46	มาก
พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา	72	54.28	2.15	มาก

ตารางที่ 9 จากผลการศึกษาพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักศึกษาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ในพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา หลังจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทั้งสามด้าน ปรากฏว่า ผู้เรียนมีระดับ

คะแนนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ระดับคุณภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 55.20$, S.D. = 2.41) รองลงมาคือ คะแนนพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น ระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 54.52$, S.D. = 2.46) และคะแนนพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา ระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 54.28$, S.D. = 2.15)

ตอนที่ 3 ผลศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน

ตารางที่ 10 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน

คำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	อันดับ
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้				
1. เนื้อหาที่เรียนเชื่อมโยงกับชีวิตจริง	4.08	0.64	มาก	10
2. เนื้อหาที่เรียนมีความต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน	4.20	0.65	มาก	6
3. นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.08	0.76	มาก	10
4. รูปแบบการเรียนการสอนแตกต่างจากที่เคยเรียน	4.00	0.82	มาก	14
5. มีการสรุปและอภิปรายในกลุ่มผู้เรียนและผู้สอน	4.16	0.62	มาก	9
ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน				
1. นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้น	4.36	0.49	มาก	4
2. ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและผู้สอนมีความเป็นกันเอง	4.20	0.65	มาก	6
3. มีกิจกรรมหลากหลาย	3.96	0.79	มาก	15
4. นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียน	4.20	0.65	มาก	6
5. นักศึกษามีอิสระในการแสดงออก	3.80	0.96	มาก	18
ด้านการเรียนการสอน				
1. ใช้สื่ออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหา	3.88	0.67	มาก	16
2. ผู้สอนมีการจัดเตรียมเครื่องมือและสื่อการเรียนการสอน	4.04	0.68	มาก	13
3. ผู้เรียนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อ	3.84	0.75	มาก	17
4. ผู้สอนมีการแนะนำให้ไปค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง	4.60	0.50	มากที่สุด	1
ด้านการวัดและประเมินผล				
1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง	4.48	0.51	มาก	2
2. ผู้เรียนชอบการจัดการเรียนรู้แบบใช้กิจกรรม	4.28	0.61	มาก	5
3. ผู้เรียนมีความภูมิใจในผลงานตนเอง	4.08	0.64	มาก	10

ตารางที่ 10 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน (ต่อ)

คำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	อันดับ
4. ผู้เรียนนำความรู้จากการเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานไปประยุกต์กับวิชาอื่นได้	4.40	0.58	มาก	3
ภาพรวม	4.15	0.43	มาก	

ตารางที่ 10 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นภาพรวมมีระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.43) โดยข้อคำถามด้านการเรียนการสอนที่ว่า ผู้สอนมีการแนะนำให้ไปค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด มีระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล ในข้อคำถามที่ว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง มีคะแนนความพึงพอใจระดับคุณภาพมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51)

ในส่วนข้อเสนอแนะจากผู้เรียน ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้ การทำงานกลุ่มมีทั้งคนที่ช่วยและคนที่ไม่ช่วยทำงาน, อยากให้มีการเรียนการสอนที่ฝึกปฏิบัติต่อไป, อยากให้มีกิจกรรมที่ผ่อนคลายก่อนเริ่มเรียน และอยากให้ผู้สอนเพิ่มช่องทางการส่งงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นและข้อสังเกตที่น่าสนใจนำมาอภิปราย สามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้

ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 4 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นนำเพื่อเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 กิจกรรมลงมือปฏิบัติ ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 4 สรุปและสะท้อนการเรียนรู้ ทุกช่วงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน กล่าวได้ว่า พฤติกรรมการเรียนรู้หลังคาบเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้เรียนเพิ่มเติม มีข้อสังเกตที่เป็นประเด็นน่าสนใจ คือ หลังจากคาบเรียนในแต่ละครั้ง ผู้เรียนจะต้องรวมกลุ่มเพื่อทบทวนบทเรียนหรืองานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เนื่องจากมีข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน คือ หากเป็นคาบเรียนเกี่ยวกับทฤษฎี ผู้สอนจะมีกิจกรรม เช่น เกมตอบคำถาม ซึ่งบางคาบเป็นการเล่นเกมเป็นกลุ่ม คะแนนที่ได้จะเท่ากันทั้งกลุ่ม หรือหากคาบใดมีการปฏิบัติ กลุ่มใดที่ร่วมกันทำภาระงานให้สำเร็จจะได้รับแต้มสะสมคะแนน ซึ่งต่างจากการเรียนการสอนก่อนหน้านี้ที่ไม่มีแรงจูงใจหรือสนุกสนานเช่นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิลุบล เกตุแก้ว และคณะ (2567) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้น

กิจกรรมเป็นฐานก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ก่อนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน นักเรียนมักจะเข้าห้องเรียนสาย นักเรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียนไม่จัดการกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย และไม่มีเป้าหมายในการเรียน แต่เมื่อจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น อาทิ เข้าห้องเรียนตรงเวลา นักเรียนใช้โทรศัพท์มือถือให้เป็นประโยชน์สำหรับทำกิจกรรมในห้องเรียนแทนการเล่นโซเชียลมีเดียที่ไม่จำเป็น เนื่องจากกิจกรรมที่จัดขึ้น มีความท้าทายและต้องการทำให้สำเร็จ เช่นเดียวกับการศึกษาของ ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่ง วัฒนา และพิทักษ์ สุพรรณโณภาพ (2563) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า สองในสี่ปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษา คือ บรรยากาศการเรียนการสอนและปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และงานวิจัย ณัฐวุฒิ สกฤณี และอัมพร ม้าคะนอง (2560) ได้ศึกษา พฤติกรรม การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน พบว่า พฤติกรรม การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ในช่วงก่อนเข้าเรียนระหว่างเรียนและหลังเลิกเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน มีพัฒนาการพฤติกรรม การเรียนรู้ที่ดีขึ้น ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานสามารถพัฒนาพฤติกรรม การเรียนรู้ ของผู้เรียนได้ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. การศึกษาพฤติกรรม การเรียนรู้ของ นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษาชั้นปีที่ 1 ในพฤติกรรม ที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และ พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา หลังการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน พบว่า มีผล

คะแนนเรียงลำดับในแต่ละด้าน ดังนี้ ลำดับรวมเฉลี่ยมากที่สุด คือ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง รองลงมา คือ พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และ พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา ซึ่งมี ประเด็นที่น่าสนใจ คือ จากการทำแบบวัดพฤติกรรม การเรียนรู้ด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับตนเองมีผลคะแนนมากที่สุด ($\bar{X} = 55.20$, S.D. = 2.41) จากการสังเกต ของผู้วิจัยพบว่า ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่เน้น กิจกรรมเป็นฐาน ผู้เรียนมีพฤติกรรม การเรียนรู้ที่ เปลี่ยนแปลงไป อาทิ ผู้เรียนตอบคำถามด้วยความรู้ อย่างฉะฉาน มีหลายคนต้องการตอบคำถาม และ ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น สังเกต ได้จาก ผู้เรียนที่ไม่เคยออกมานำเสนองานหน้า ชั้นเรียน เมื่อเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียน สามารถก้าวข้ามความไม่กล้าแสดงออกของตนเอง และออกมานำเสนองานหน้าชั้นเรียนได้ จากการ สัมภาษณ์เพิ่มเติม ผู้เรียนให้ข้อมูลว่า ตนเองอยาก พัฒนาทักษะการพูด จากต้นเทอมผู้เรียนไม่เคย ออกมานำเสนองานหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนกลับมีความคิด ต่อตนเองที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจาก กิจกรรม การเรียนรู้ในห้องเรียนเปลี่ยนแปลงไป มีการเปิด โอกาสให้เพื่อนชื่นชมชื่นงานและการนำเสนอของ ตนเองได้ และให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ สามารถให้คำแนะนำ เติงบวก เพื่อพัฒนาชั้นงานได้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ นิลุบล เกตุแก้ว และคณะ (2567) พบว่า การ จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานมีกิจกรรมเกม ส่งผลต่อพฤติกรรม การเรียนรู้ กล่าวคือ การจัดการ เรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานมีความสนุกและท้าทาย ผู้เรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ สกฤณี และ อัมพร ม้าคะนอง (2560) พบว่า หลังจากจัดการ เรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะ หาความรู้หรือค้นพบความรู้ด้วยตนเองมากกว่ารอ ผู้สอนมาบรรยายในห้องเรียน สำหรับพฤติกรรมที่

สัมพันธ์กับผู้อื่น มีผลคะแนนในระดับมาก ($\bar{X} = 54.52, S.D. = 2.46$) และจากแบบสะท้อนคิดพบว่า “ผู้เรียนมีความรู้จากการทำกิจกรรม สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเพื่อน และได้สนิทกับเพื่อนมากขึ้น ได้พัฒนาเทคนิคร่วมกันกับเพื่อน รู้จักการสื่อสารระหว่างเพื่อน ๆ ในกลุ่มและในห้องเรียน” และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชา ผลคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 54.28, S.D. = 2.15$) พบว่าผู้เรียนส่งงานตรงเวลาเนื่องจากมีความเข้าใจในงานที่มอบหมายจากการทำกิจกรรมกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรร สุขเสนา และ อุบลวรรณ ส่งเสริม (2561) พบว่า เมื่อนำการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพลเมืองอาเซียน ผู้เรียนมีแนวโน้มพฤติกรรมการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปในทางบวก ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานสามารถพัฒนาพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียนในพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับภาระงานรายวิชาได้

3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน พบว่า ความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ในรายวิชา 277 – 108 Composition of Art (องค์ประกอบศิลป์) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาพรวมมีระดับคุณภาพมาก ทั้งนี้ มีข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม สามารถสรุปได้ว่า การเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนอยากเข้าชั้นเรียนมากขึ้น เพราะอยากทำกิจกรรม ต้องการสะสมแต้มคะแนน อีกทั้งในกิจกรรมการเรียนรู้หลายกิจกรรมสามารถดึงศักยภาพของผู้เรียนและท้าทายทำให้

ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลอยอยากเข้าเรียนและปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป บุปผามาต (2566) พบว่า นักศึกษาคูรูปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ญัฐวุฒิ สกฤณี และอัมพร ม้าคะนอง (2560) พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ในทางที่ดีขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน และทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และพิทักษ์ สุพรรณโณภาพ (2563) การจัดสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละกลุ่มแต่ละบุคคล ได้ลงมือทำ ปฏิบัติจริง และมีบรรยากาศที่เหมาะสม มีแนวโน้มที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานมีความเกี่ยวข้องกับมิติของเวลา กล่าวคือทุกช่วงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน แสดงว่าผู้สอนควรตระหนักถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ทุกช่วงของมิติเวลา

1.2 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานส่งผลต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวกับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาระงานรายวิชา ดังนั้น ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับวิธีการสอนที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น สภาวะจิตใจ การจัดการตนเอง ความสัมพันธ์ของเพื่อนและครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้

References

- Bubpamas, C. (2023). A Development of Innovation Creativity Skills of Early Childhood Teacher Students Acquired Activity Based Learning. *Social Science Research and Academic Journal*, 18(3), 63-78. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/JSSRA/article/view/265644>. (in Thai)
- Best, W. (1997). *Research in Education (3rd ed)*. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Chaiyong, S. (2022). "Equitable Classroom" The Concept of Learning Management that Leaves No One Behind the Classroom. *CMU Journal of Education*, 6(3), 14-28. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/view/252625/171365>. (in Thai)
- Daosri, T., Thipkonglad, P., Khemphong, P., Dubsork, S., Pengpis, S., Wisarutphaisan, W., & Phutiariyawat, J. (2021). The study of the learning management approach of school in the 21st century. *Journal of Social Science and Humanities*, 11(1), 61-76. (in Thai)
- Faculty of Education. (2567). *Development Strategy Faculty of Education, 2024-2027*. Retrieved from https://edu.psu.ac.th/?page_id=701#Mission.
- Festus, A. B. (2013). Activity-based learning strategies in the mathematics classrooms. *Journal of Education and Practice*, 4(13), 8-14. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/234634479.pdf>.
- Katkaew, N., Suwanro, K., & Jehlaeman, W. (2023). The Development of Learning Behavior in Thai Subject of Ninth Grade Students by Using Activity-based Learning. *Journal of Saengkhomkham Buddhist Studies*, 9(1), 1-20. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jsbs/article/view/261355>. (in Thai)
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1-55.
- Loedwathong, R. (2022). Development of Learning Achievement and Learning Behavior in Groups Work by Active Learning Management of Grade 11 Students, Nongsangwitthayayon School, Under the Local Administrative Organization, Chaiyaphum Province. *Journal of Social Science Panyapat*, 4(1), 1-8. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/issue/download/17394/4764>. (in Thai)

- Maun, R. (2016). Effective Teaching and Learning Management in Higher Education. *Journal of Southern Technology*, 9(2), 169-176. Retrieved from https://so04.tci-thaijo.org/index.php/journal_sct/article/view/82156. (in Thai)
- Sagunee, N. (2016). *Development of Attitude, Achievement Motivation and Mathematics Learning Behavior of Ninth Grade Students by Using Activity-based Instruction*. Master's thesis. Chulalongkorn University, Bangkok. Retrieved from <https://digiverse.chula.ac.th/Info/item/dc:16522>. (in Thai)
- Sagunee, N., & Makaanong, A. (2017). The Development of Attitude, Achievement Motivation and Mathematics Learning Behavior of Ninth Grade Students by Using Activity-based Instruction. *An Online Journal of Education*, 12(2), 50-66. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/110544/86654>. (in Thai)
- Skulmowski, A. (2024). Learning by doing or doing without learning? The potentials and challenges of activity-based learning. *Educational Psychology Review*, 36(1), 28. Retrieved from <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10648-024-09869-y.pdf>.
- Sooksena, S., & Songserm, U. (2018) The Development of Learning Developing Activities through Activities-Based Learning with Flipped Classroom to Enhance The Desirable Characteristic of ASEAN Citizens in Secondary Students. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 11(2), 2967-2980. Retrieved from <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/141819>. (in Thai)
- Sukjairungwattana, T., & Supannopaph, P. (2021). Guidelines for Silpakorn University Undergraduate Students towards Learning Behavior Development. *Journal of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus*, 32(3), 103-115. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edupsu/article/view/240275>. (in Thai)
- Thanin Intharawiset, T., Thanawat Jareoan-sa, T., & Yuang-soj, P. (2021). Reflection on Thai Education after COVID 2019. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*, 7(4), 323-333. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/247120/169764>. (in Thai)
- Thongking, P. (2020). The Teacher's Role and Creating a Positive Learning Environment in the 21st Century Classroom. *CMU Journal of Education*, 4(1), 50-58. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/view/226951>. (in Thai)